

Borze v preteklem tednu

3. julij – 7. julij 2023, leto XV, št. 28

NLB Skladi, d.o.o.

Anja Cajner, mag.

Namestnica direktorja sektorja za nadzor nad tveganji

Vstop v drugo polletje zaznamovan s padci delniških tečajev in rastjo cene nafte

Potem ko so delniški trg prvo polovico leta zaključili z več kot solidnimi donosnostmi, je med vlagatelji v preteklem tednu prevladovala zaskrbljenost, da bodo višje obrestne mere ob poslabšanju gospodarske slike omejele dobičke podjetij. Največji padec tečajev so zabeležile evropske delnice, k čemur je med drugim pripomogla objava o krčenju gospodarske dejavnosti v evroobmočju.

v EUR	Donosnost v zadnjem tednu* (30. 6. 2023 – 7. 7. 2023)	Donosnost letos* (31. 12. 2022 – 7. 7. 2023)
Svet - MSCI World	-1,88%	+11,11%
ZDA - S&P 500	-1,60%	+12,84%
Evropa - DJ STOXX 600	-3,03%	+8,05%
Japonska -Topix	-0,43%	+8,79%
Trgi v razvoju - MSCI Emerging markets	-1,09%	+1,99%

* vključujoč bruto dividende, preračunano v EUR.

Vir: Bloomberg.

Glede na anketni indeks proizvodne in storitvene aktivnosti (kompozitni indeks PMI) je gospodarska dejavnost v evroobmočju junija zdrsnila v območje krčenja, k čemur je največ prispeval upad zagona v storitvenem sektorju v vseh glavnih državah evroobmočja, dodatno pa se je poglobil upad proizvodne dejavnosti. Upočasnitev rasti poslovne aktivnosti v storitvenem sektorju je posledica šibkejšega povpraševanja in zmanjšanega poslovnega zaupanja, ki je upadlo na najnižjo raven v zadnjem letu. Cenovni pritisk v storitvenem sektorju, ki mu Evropska centralna banka (ECB) namenja posebno pozornost, je sicer nekoliko popustil, vendar pa se nadaljuje občutna rast vhodnih stroškov, podjetja pa so še vedno v položaju, da prenesejo vsaj del rasti stroškov na končne stranke. To se odraža v inflacijskih pritiskih, zato se pričakuje, da bo ECB še naprej zviševala obrestne mere.

V petek je ameriški urad za statistiko dela objavil podatke o aktualnem stanju trga dela, ki kažejo, da se je junija rast zaposlovanja v ZDA nekoliko upočasnila. Ameriško gospodarstvo je namreč dodalo 209.000 novih delovnih mest, kar je manj od pričakovanih analitikov (225.000) in predstavlja najnižji mesečni prirast delovnih mest od decembra 2020. Ob tem se je stopnja brezposelnosti znižala s 3,7 na 3,6 odstotka. V zadnjih mesecih so k velikemu delu rasti zaposlovanja prispevale storitvene panoge, saj so se dejavnosti, kot sta denimo gostinstvo in prosti čas, skušale pobrati iz velike izgube delovnih mest, ki jo je povzročila pandemija, ter se hkrati odzvati na povečano povpraševanje potrošnikov. Nova delovna mesta v juniju pa izvirajo predvsem iz povečanega zaposlovanja v javni upravi, zdravstvu, socialni pomoči in gradbeništvu. Hkrati se v ZDA nadaljuje rast plač; povprečna urna postavka v zasebnem sektorju se je junija povišala za 0,4 %, v zadnjem letu pa za 4,4 %. Ob svežih podatkih so vlagatelji zaskrbljeni, da bo povišana inflacija z nami dlje časa in to se je odrazilo tudi na obvezniškem trgu. Medtem ko se je junija zahtevana stopnja donosnosti ameriške 10-letne obveznice gibala med 3,6 in 3,8 %, je zdaj presegla 4 %.

Za razliko od negativnih tedenskih donosnosti delniških indeksov pa se je cena nafte povišala za 4 %, potem ko je Savdska Arabija napovedala nadaljevanje zmanjševanja črpanja nafte. Največja svetovna izvoznica surove nafte in naftnih derivatov je namreč zmanjšala dobavo za 1 milijon sodčkov na dan do avgusta, zaradi dražje nafte iz te države pa so rafinerije prisiljene k iskanju alternativ, posledično pa ob večjem povpraševanju narašča tudi cena norveške surove nafte v Severnem morju. Ob tem velja omeniti, da je kljub nedavni rasti cena nafte še vedno 10 % nižja kot ob začetku leta.

V naslednjih dneh in tednih bo pozornost vlagateljev, poleg spremljanja makroekonomskih podatkov in odločitev centralnih bank, usmerjena v poslovna poročila družb, saj se začenja sezona objav rezultatov za drugo četrtletje. Med družbami, vključenimi v indeks S&P 500, bodo med prvimi podatke razkrili finančni velikani JPMorgan Chase, Wells Fargo, BlackRock in Citigroup. Ob tem analitiki opozarjajo, da bodo dobički družb še naprej pod velikim pritiskom zaradi rasti stroškov.

Opozorilo: Ta dokument je pripravila in izdala družba NLB Skladi, upravljanje premoženja, d.o.o., Tivolska ulica 48, Ljubljana, info@nlbskladi.si, ki je nadzorovana s strani Agencije za trg vrednostnih papirjev, Poljanski nasip 6, Ljubljana. Dokument je bil pripravljen izključno za boljše razumevanje finančnih instrumentov in delovanja trga kapitala in ne pomeni ponudbe oziroma povabila k ponudbi za nakup ali prodajo v dokumentu obravnavanih finančnih instrumentov oziroma kakršnihkoli drugih finančnih instrumentov, povezanih z obravnavanimi finančnimi instrumenti. Dokument prav tako ne predstavlja osebnega priporočila oziroma investicijskega svetovanja po 11. členu Zakona o trgu finančnih instrumentov (Ur.l. RS št. 77/2018 s spremembami in dopolnitvami; v nadaljevanju: ZTFI-1), saj ne upošteva investicijskih ciljev, finančne situacije in specifičnih potreb osebe, ki se je na kakršenkoli način seznanila z delom ali celotno vsebino tega dokumenta. Dokument prav tako ne pomeni naložbenega priporočila iz 20. člena Uredbe o zlorabi trga (Uredba (EU) št. 596/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. aprila 2014 o zlorabi trga, v nadaljevanju: Uredba o zlorabi trga). Informacije so bile pridobljene na podlagi javno dostopnih podatkov, za katere avtor meni, da so verodostojne, vendar pa za njihovo natančnost in celovitost ne jamčimo. Informacije ne predstavljajo notranjih informacij po 7. členu Uredbe o zlorabi trga. Družba NLB Skladi ne prevzema odgovornosti za posledice odločitev, sprejetih na podlagi mnenj in informacij, ki jih vsebuje ta dokument. Omenjeni podatki v tem dokumentu ne pomenijo priporočila za nakup ali prodajo katerihkoli vrednostnih papirjev, finančnih naložb ali naložbenih skupin niti javne ponudbe vrednostnih papirjev, ampak le podatke in ocene, izdelane na podlagi javno dostopnih informacij, namenjene obveščanju zainteresiranih strank. Družba NLB Skladi je in bo sklepala posle z nekaterimi vrednostnimi papirji ali naložbenimi skupinami, ki so navedene v tem dokumentu, in z drugimi vrednostnimi papirji. V te vrednostne papirje in naložbene skupine nalagajo tudi investicijski skladi in portfelji strank gospodarjenja s finančnimi instrumenti, ki jih upravlja družba NLB Skladi, upravljanje premoženja, d.o.o. Oseba, ki v tem dokumentu podaja mnenja in komentarje glede dogodkov na kapitalskih trgih (in/ali z njo povezane osebe), del osebnega premoženja neposredno ali posredno (prek investicijskih skladov) investira tudi v vrednostne papirje izdajateljev iz geografskih območij in/ali gospodarskih panog, v zvezi s katerimi podaja mnenja. Razmnoževanje prispevka, delno ali v celoti, brez izrecnega dovoljenja avtorja ni dovoljeno.